

Această publicație a apărut cu sprijinul financiar
al Consiliului Județean Maramureș

Gazeta

de

NR. 49, decembrie 2015

RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ

UN PROIECT AL ASOCIAȚIEI TINERILOR ORTODOCȘI AI PROTOPOPIATULUI BAIA MARE ÎN PARTENERIAT CU

† **JUSTINIAN CHIRA**
Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmărilor

Iubiții mei fi suflați,

Acum, în aceste zile zburdate, Neamul nostru – Neam Creștin, s-a pregătit pentru Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului. Acestea sunt sărbătorile bucuriei și speranței, sărbătorile în care noi, creștinii, preamărim Nașterea Fiului lui Dumnezeu. Copiii noștri se pregătesc și în acest an să-L preamărească pe Iisus Hristos prin colindele străbune, pe care le-am

moștenit de la tata, de la mama noastră, de la moșii și strămoșii noștri. Prin aceste colinde, creștinii alungă pustiul din casa noastră, din satul și orașele noastre, din țara noastră și din toată lumea. Colindele alungă pustiul de pe acest pământ sfânt, creat de Dumnezeu, peste care Dumnezeu este Stăpân. Și în anul acesta, noi, creștinii, ne-am îmbrăcat în haină nouă, curățindu-ne sufletul, inima, gândurile și conștiința, de toate păcatele care aduc răul în lume. Ne adunăm toți, cei care credem în Iisus Hristos, în fața sfintelor altare, de unde primim dumnezeiesc Har și Dar: Însuși Trupul și Sângele lui Iisus Hristos. Mărturisirea păcatelor și împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos este cea dintâi faptă, care ne va apăra în anul următor de întunericul ce se abate peste lume din toate părțile, inclusiv peste țara noastră. Avem o țară care a fost până acum curată, cu bătrâni înțelepți și evlavioși, cu bărbați drepiți și cu suflete frumoase, cu tineri sănătoși la suflet și la trup.

Iubiți credincioși,

Acum, în ziua Marelui Praznic al Nașterii Domnului, să ne reculegem și

să ne pregătim să fim tari în credință, puternici în dragoste de Dumnezeu și cu mare speranță într-un viitor bun. Pe acestea trebuie să le căutăm și să le cerem mereu de la Dumnezeu! Crucea lui Iisus Hristos să ne apere de cel viclean!

Noi, credincioșii, nu încercăm să ne răzvrătim nici împotriva autorităților statului, nici împotriva Bisericii lui Hristos, nici împotriva fraților noștri de alt neam sau lege.

Nașterea Domnului este sărbătoarea omeniei și a bucuriei. Iar noi, fiii Bisericii lui Hristos, ne bucurăm la Nașterea Domnului cum s-au bucurat păstorii din Betleem, atunci când „îngerul Domnului a stătut lângă ei și slava Domnului a strălucit împrejurul lor, și ei s-au înfricoșat cu frică mare. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.” (Lc. 2,19-11).

Noi, creștinii, ne bucurăm și acum, așa cum s-au bucurat toți îngerii din cer la Nașterea lui Iisus în Betleem, când s-au deschis cerurile și au început să coboare pe pământ cetele îngerești cântând, așa cum ne spune Sfânta Scriptură că „deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu și zicând: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!” (Lc. 2,13-14). Ne bucurăm cum s-au bucurat bătrânul Iosif, ocrotitorul Fecioarei Maria, pentru că pe el l-a anunțat un înger spunându-i: „Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Ea va naște Fiul și vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor” (Mt. 1, 20-21). Îngerul l-a încredințat pe Iosif că Fecioara care i-a fost dată în grijă nu a căzut în ispită, așa cum a căzut Eva, ci că Maria este curată. Ea a fost fecioară înainte de naștere, a rămas fecioară la naștere și este fecioară și după naștere!

Pentru că Cel ce s-a zămislit în pânțele ei, nu s-a zămislit din sămânță bărbătească, ci de la Duhul Sfânt, Care a fost trimis de Dumnezeu Tatăl. De aceea, Copilul care S-a născut „Fiul lui Dumnezeu se va chema” (Lc. 1,35). El este Mesia, Cel care a fost vestit de prooroci că va veni și Care era așteptat de tot Neamul lui Adam, de tot neamul omenesc, ca să-l salveze de păcatul neascultării, de păcatul pentru care Adam și Eva au fost alungați din Rai, pierzând viața fericită pe care au avut-o și devenind ca niște exilați și pribegi pe pământ, purtând în suflet nostalgia paradisului pierdut. Dorul acesta de rai există și acum în sufletul omului de pe pământ, pentru că fiecare dintre noi este un fiu al lui Adam.

Iubiții mei fi suflați,

După ce îngerul Domnului i-a grăit lui Iosif că din Fecioara Maria se va naște Fiul lui Dumnezeu, acesta s-a bucurat cu o bucurie foarte mare, dar a păstrat taina aceasta. Iosif, ocrotitorul Fecioarei Maria, a păstrat taina că Iisus este Hristos, adică Mântuitorul lumii, că acest Copil este salvarea omului din robia și frica morții, că este salvarea omului din tristețea grea a vieții înstrăinate de Dumnezeu. Suferința sau boala aceasta îi chinuiește și astăzi pe cei care au pierdut legătura cu Dumnezeu, cu Iisus Hristos și cu Cerul. Iar aceștia nu mai au nici bucurie, nici liniște, nici fericire. Aceștia nu au nici sărbători sau pace în viață.

† **JUSTINIAN CHIRA**
Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmarului

La Nașterea Domnului s-a bucurat mai ales Mama lui Iisus. Pentru că ea, Fecioara Maria, a văzut împlinit Cuvântul lui Dumnezeu, Care de la început i-a promis lui Adam că va trimite pentru neamul lui un Mântuitor, Care-i va elibera tot neamul din iad și care va deschide Raiul pentru tot neamul omenesc, dacă acesta va asculta și va fi credincios față de Iisus Hristos. La Nașterea Domnului s-a bucurat Maica lui Iisus și pentru că a văzut împlinindu-se cuvântul Arhanghelului Gavriil, care i-a spus la Bunavestire „nu te teme Maria” (Lc. 1,30), atunci când Fecioara era robită de îndoială. Fecioara a crezut că îngerul nu era o arătare străină și a primit vestea adusă de arhanghelul din cer, ca de la Însuși Dumnezeu Tatăl. Așadar, incredințându-se Maria că îngerul i-a adus vestea, acum, la Nașterea Domnului, se bucura că s-au împlinit toate profețiile prin ea. Iar bucuria Fecioarei Maria era ca o cântare dumnezeiască, pentru că a fost aleasă să fie Mireasa Duhului Sfânt. De aceea, Fecioara Maria a strigat: „Mărește suflete al meu pe Domnul. Și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu” (Lc.1, 46-47). Iar „cântarea” Mariei, plină fiind de Har și de lumină, care veneau de la Duhul Sfânt, a devenit o „cântare” profetică zicând: „ iată, de acum mă vor ferici

toate neamurile. Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic și sfânt este numele Lui ” (Lc. 1,48-49). Iubiți credincioși, Bucuria Maicii Domnului, pe care a trăit-o când S-a născut Iisus, s-a transmis la toate neamurile și la toate mamele de pe pământ, care nasc copii și care, prin Botez, devin fii ai lui Dumnezeu și moștenitori ai Raiului, pe care l-au pierdut Adam și Eva. Fiecare mamă care naște un copil, naște un moștenitor al Împărăției lui Dumnezeu, de aceea Nașterea Domnului este sărbătoarea tuturor mamelor din lume. Este sărbătoarea cea mai mare a Familiei - pe care Dumnezeu a întemeiat-o în Rai. Fiecare familie este un colț de rai, mai minunat și mai luminat decât Raiul pe care Adam și Eva l-au pierdut. Tata și mama, bărbatul și femeia care zămislesc și cresc copii, realizează cea mai sacră lucrare a lui Dumnezeu. Pentru că familia nu lasă să se pustiască pământul prin zămisirea și creșterea de copii. Toți copiii și toți tinerii sunt ca niște îngeri miraculoși. Copiii și tinerii sunt o speranță, o sfântă speranță de care se bucură și Dumnezeu.

Nașterea Domnului este și praznicul speranțelor frumoase și a iubirilor curate, care se realizează numai în familie, când un tânăr împlinit, un bărbat, un om realizat se căsătorește din dragoste și trăiește împreună cu soția lui, păstrând iubirea deplină până la bătrânețe. Este ca un pom frumos fecioara, care acum devine femeie și mamă, bună cu cei bătrâni.

Cu bătrânii, familia se desăvârșește și este foarte iubită de Dumnezeu. Acum, copiii buni și frumoși sunt bucuria părinților, tinerii sunt mângâierea bătrânilor, iar bunicul și bunica sunt cea mai frumoasă podoabă în casa în care luminează sărbătoarea Crăciunului. De asemenea, bătrânii sunt și mândria casei care încălzește familia, atunci când, din cauza

greutăților, atmosfera din familie se mai răcește.

O casă cu copii, cu tineri, cu tată și mamă credincioși și sănătoși, cu părinți evlavioși și iubitori de biserică și de sărbători, este o casă fericită, este o familie respectată și iubită de toată comunitatea. Asemenea familii fericite există și acum în țara noastră, atât la sate, cât și la orașe. Avem familii frumoase și realizate în toate păturile sociale, din cele mai înalte și până la cele mai modeste. Toate aceste familii se realizează dacă au o credință sănătoasă, cu o bază bună religioasă, dacă este cunoscut și ascultat Iisus Hristos - Cel mai bun și folositor

Mentor, Dascăl și Îndrumător al nostru al tuturor. Cea mai bună școală este Biserica. De școală și de Biserică este nevoie, în familiile și în timpurile actuale. O familie care disprețuiește școala și biserica este o familie nefericită, dezorientată și neîmplinită.

Iubiții mei fii sufletești,

Suntem în timpul marelui Praznic al Nașterii Domnului. Am petrecut zile frumoase și este timpul colindelor. Adevăratele colinde sunt legate și inspirate din Nașterea lui Iisus Hristos, pentru că, fără această naștere

cerească, colindele nu au niciun rost. Zadarnic încearcă unii să asocieze și să lege colindele de unele sărbători păgâne. Aceste încercări sunt foarte greșite, pentru că ignoră total scopul colindelor creștine.

Colindele sunt legate de o naștere, dar nu de o naștere oarecare, nu de nașterea unui om, nici a unui împărat, filosof sau erudit, pe care i-a avut omenirea și care prin rolul pe care l-au avut în istoria lumii au fost declarați nemuritori, dar, pe care, cu timpul, omenirea i-a uitat și timpul i-a șters din viața omenirii. Colindele sunt legate de nașterea lui Iisus Hristos dintr-o Fecioară sărmană, într-o peșteră și în ieslea oilor, deși nașterea acestui Copil este extrem de importantă.

Până la vârsta majoratului, din acea epocă, Iisus a trăit și a muncit ca un tânăr obișnuit, apoi, deodată, a apărut ca un lucefăr sau ca un soare luminos pe cerul istoriei și în trei ani a realizat o lucrare, cu care s-a deschis un nou capitol din viața omenirii. Acest capitol durează de două mii de ani și nu s-a sfârșit, ci dimpotrivă este tot atât de viu și de actual și acum. Iar Nașterea lui Hristos are adoratori, admiratori și slujitori și astăzi, are un număr uriaș de închinători pentru care El, Copilul ce S-a născut în Betleem, este Dumnezeu, Cel care a venit din cer și S-a reîntors la Tatăl Său în cer, promițând întregului neam omenesc o viață fără fără moarte și un loc fericit pentru sufletul lor nemuritor.

Iubiții mei frați, Nașterea lui Iisus Hristos este sărbătorită cu bucurie de tot pământul, cu dragoste și cu încredere, iar oamenii îl întâmpină ca pe un Stăpân, viu, puternic și dătător de noi și nemuritoare speranțe și bucurii.

Colindele sunt un dar pentru noi, pentru creștinii din țara aceasta, care nu pot fi umbrite de nimic. Copiii și tinerii, bărbații și femeile, credincioși și mai puțin credincioși, cu toții au așteptat Crăciunul, pentru că Nașterea Domnului împrăspătează și întinerește viața tuturor. Taina și frumusețea acestei sărbători izvorăște din dumnezeirea lui Iisus Hristos, în Care credem și pe care îl mărturisim cu credință, că este Fiul lui Dumnezeu, Care dă un sens și un scop vieții noastre omenești.

Duminică, 29 noiembrie a.c., Preasfințitul Părinte Justin Sigheteanul, Arhiepiscop Vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului, a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie la biserica cu hramul „Sfântul Apostol Andrei” din Baia Mare, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi slujitori, din care au făcut parte Pr. Dr. Ștefan Cristian, consilier eparhial, Pr. Ioan Socolan, protopopul de Satu Mare, Pr. Virgil Jicărean, consilier eparhial, slujitor al sfântului locaș de închinare și Pr. paroh Andrei Buda.

O biserică ce are pictați toți Sfinții Români

În cadrul Sfintei Liturghii a fost hirotunit într-un diacon tânărul teolog Vasile Florin Coțan, care va primi peste câteva zile și harul preoției pe seama parohiei Românești – Frâncenii Boiului, Protopopiatul Chioar. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul parohiei, dirijat de profesorul Adrian Iercoșan.

Parohia a fost înființată în 1 mai 1999, iar ca ocrotitor a fost stabilit „Sfântul Apostol Andrei”, cel întâi chemat la apostolie, numit apostolul românilor, pentru că a propovăduit în Dobrogea de azi și i-a încreștinat pe români. Sfântul Apostol Andrei este și ocrotitorul României.

Preotul Andrei Buda a fost numit paroh la sfârșitul anului 2000, cu misiunea de a găsi un teren și a construi aici biserică. El a venit din Parohia Coruia, Protopopiatul Baia Mare, unde a mai construit din temelii o biserică de zid. Preotul Virgil Jicărean a venit, în același an, din zona Codrului și este, după câte știm, singurul pictor de biserici din cuprinsul Episcopiei, fiind numit, din acest motiv, și consilier eparhial pentru patrimoniul bisericesc și pictură.

Preasfințitul Părinte Justin Sigheteanul a pus piatra de temelie a viitoarei bisericii la începutul lunii septembrie 2002, iar în toamna aceluiași an a început construirea unei biserici de lemn cu caracter provizoriu, terminată în același an. Doi ani mai târziu, în 2004, începe construirea unei biserici de zid, după planurile unui arhitect baimărean, doamna Oxana Florescu. Biserica impunătoare se află în etapa de încheiere a lucrărilor. Au mai rămas de executat doar padimentarea și 54 metri pătrați de pictură, din cei 2.000 metri pătrați, câți vor fi în total.

În executarea acestei lucrări în frescă, pictorul Constantin Bumbu din Cășei, cu cei doi fi ai săi, Emanuel și Liviu, și-au arătat măiestria, pentru că a ieșit o pictură pur ortodoxă, care respectă întocmai canoanele Bisericii, erminia și regulamentul Comisiei de pictură bisericească, așa încât biserica „Sfântul Apostol Andrei” din Baia Mare este printre puținele biserici din Episcopie, și chiar din țară, care are pictați toți Sfinții Români canonizați de Biserica Ortodoxă Română după anul 1950.

Începuturile liturgice în această parohie nu au fost ușoare. S-a slujit pe câmpul verde al unui teren viran, sub un acoperământ format dintr-o folie de plastic, sprijinită pe patru pari, cu o masă și o măsuță pentru proscomidie. Dar Duhul Sfântului Apostol Andrei a lucrat alături de rugăciunile preoților și ale enoriașilor, încât azi biserica ridicată cu atâta trudă își înalță turlele spre cer și cheamă zi de zi credincioșii la rugăciune. Și ei vin, fiecare după posibilități, pentru că se simte duhul sfințeniei și al rugăciunilor în acest loc, care este binecuvântat și cu o colaborare foarte bună între preoți și credincioși. Preasfințitul Părinte Justin Sigheteanul a rostit un cuprinzător și binevenit cuvânt de învățătură, despre pregătirea credincioșilor pe parcursul acestui post pentru întâmpinarea sărbătorii Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, despre cum trebuie să ne purtăm și ce să facem ca

jertfa noastră de post și rugăciune, de purtare cu adevărat creștinească să fie bine primite înaintea lui Dumnezeu. Preasfințitul Părinte Justin Sigheteanul a deslușit apoi, în fața mulțimii credincioșilor, pentru care biserica a fost neîncăpătoare, învățămintele desprinse din pericopa evanghelică a duminicii de azi, a XXX-a după Sfințele Rusalii, despre dregătorul bogat și păzirea poruncilor. Mântuirea depinde de fiecare dintre noi, fiecare creștin poate să se mântuiască, pentru că „cele ce sunt cu neputință la oameni, sunt cu putință la Dumnezeu”, este concluzia Evangheliei de azi.

A fost sărbătoare și pentru preotul paroh Andrei Buda, care și-a sărbătorit atât ziua onomastică, cât și cea de naștere. Pentru efortul depus la construirea bisericii de către din parohie, oficialitățile municipale și județene, părintele paroh au adus credincioșilor sincere mulțumiri.

Ziua de 30 noiembrie, în care se face pomenirea Sfântului Apostol Andrei, cel întâi Chemat, Ocrotitorul României, a fost consacrată ca zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează prin legea nr. 147 din 23 iulie 2012 adoptată de Senatul României în 23 noiembrie 2011 și de Camera Deputaților în 26 iunie 2012, iar apoi promulgată prin decretul nr. 517 pe 20 iulie 2012 al Președintelui României. Această zi a fost instituită ca zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează în urma demersurilor repetate ale Bisericii Ortodoxe Române și ale patriarhului Daniel adresate Parlamentului, Președinției și Guvernului României. Sfântul Apostol Andrei, frate al Sfântului Apostol Petru, era din Betsaida (aram. - casa pescarului, patria Sfinților Apostoli Petru, Andrei și Filip), o cetate mică aflată pe malul lacului Ghenizaret.

Înainte de a fi Apostol, Sfântul Andrei a fost ucenic al Sfântului Ioan Botezătorul. Dar, auzind pe dascălul său Ioan, arătând pe Iisus și zicând: „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan, 1, 29), Sfântul Andrei l-a urmat pe Hristos. Pentru aceasta Sfântului Andrei i se mai spune și Apostolul cel dintâi chemat al Domnului. Din zilele acelea, Sfântul Andrei a urmat Mântuitorului, însoțindu-l pe drumurile Țării Sfinte, ca și ceilalți Apostoli.

În ceea ce privește misiunea de creștinare a neamurilor pe care a avut-o Sfântul Apostol, Tradiția Bisericii arată că, după înălțarea Domnului la cer și după Cincizecime, Sfinții Apostoli au tras la sorți și au mers în toată lumea, pentru propovăduire. Atunci, acestui întâi chemat, i-a căzut sortul să meargă în Bitinia, Bizantia, Tracia și Macedonia, cu ținuturile din jurul Mării Negre, până la Dunăre și Scitia (Dobrogea) și până în Crimeea. Sfântul Apostol Andrei a avut un sfârșit de mucenic, fiind răstignit, la Patras, lângă Corint, cu capul în jos, pe o cruce în forma de X, căreia i s-a spus mai pe urmă „Crucea Sfântului Andrei”.

La noi în țară, Sfântul Andrei se bucură de o cinstită deosebită, fiind considerat Apostolul românilor sau creștinătorul poporului român. Numeroase biserici și mănăstiri l-au luat ca ocrotitor, prăznuindu-l în fiecare an.

Sâmbătă, 5 decembrie, în ajun de Sfântul Nicolae, la Catedrala Episcopală „Sfânta Treime” Baia Mare, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte dr. Iustin Sigheteanul, a avut loc cea de-a XVI-a ediție a manifestării „De Nașterea Domnului” și ediția a V-a a Concursului Județean de interpretare a Colindelor „Colindătorii”, organizate de Inspectoratul Școlar Județean Maramureș.

În organizarea ISJ Maramureș „DE NAȘTEREA DOMNULUI” a XVI-a ediție concursul județean „COLINDĂTORII” ediția a V-a

La eveniment a participat reprezentantul Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului, părintele Băban Gavril Vasile - inspector pentru catehizarea tineretului.

Alte secțiuni ale manifestării au fost: secțiunea icoane pe lemn, secțiunea icoane pe sticlă, secțiunea creație literară, secțiunea teatru religios. În cadrul acestei manifestări au fost implicați un număr de 220 elevi, coordonați de către 29 de cadre didactice din școli gimnaziale, licee și colegii naționale din județ.

Partenerii media au fost Trinitas, Ziarul Lumina, ActualMM și Graiul Maramureșului. Elevii, îmbrăcați în port popular autentic, având în repertoriu colinde tradiționale și dascălii lor, împreună cu părinții, au participat, cu multă dăruire și implicare, manifestarea fiind un succes.

Din juriu au făcut parte: președinte executiv: pr. prof. drd. Baboșan Andrei, prof. Ștefan Mioara, prof. Petrescu Claudia, prof. Pop Ioan Marian, prof. drd. Roatiș Bogdan, coordonatori fiind: pr. prof. Hoban Florin - inspector pentru religie ISJ Maramureș și prof. Ștefan Mioara.

În urma jurizării a fost stabilit următorul clasament în funcție de secțiune:

Secțiunea CREAȚII PLASTICE - DESEN

- Premiul I: Pop Orlando (cls.VI) Școala „D. Cantemir”, prof. Nastai Viorica
 Premiul II: Pop Antonia (cls.VI) Liceul Tehnologic „Traian Vuia” Tăuții Măgherauș - prof. Podină Mariana
 Premiul III: Maxim Alexandra (cls. IV) Școala „L. Blaga” - prof. Vancea Loredana, Pop Violeta
 Mențiune I: Botiș Lavinia, Școala „D. Cantemir” - prof. Macovei Ana, Nastai Viorica
 Mențiune II: Vanesa Garcia (cls. V), Școala „Al. I. Cuza” - prof. Ignat Cornelia
 Mențiune III: Pop Alexia (cls. V), Școala „D. Cantemir” - prof. Nastai Viorica

- Nastai Viorica
 Mențiune I: Taloș Carina (cls. VIII), Școala „M. Sadoveanu” - prof. Șerban Camelia
 Mențiune II: Ciatarăș Larisa (cls. X), Col. Econ. „P. Viteazul” Cavnic - prof. Iacob Valeria
 Mențiune III: Szakacs Andreea (cls. VII), Școala „Al. I. Cuza” - prof. Ignat Cornelia

Secțiunea CREAȚII PLASTICE - PICTURĂ

- Premiul I: Ghețe Paul (cls.VI), Școala „Al. I. Cuza” - prof. Ignat Cornelia
 Premiul II: Ilieș Maria Carla (cls.VIII), Colegiul Econ. „Pintea Viteazul” Cavnic - prof. Iacob Valeria
 Premiul III: Dragoș Ligia (cls. VI) Școala „D. Cantemir” - prof.

Secțiunea CREAȚII PLASTICE - ICOANE PE STICLĂ

- Premiul I: Coteț Bianca (cls. VI), Liceul de Arte - prof. Dobrican Tatiana
 Premiul II: Sideartău Claudia (cls. VII), Școala Săcălășeni - prof. Șerban Camelia
 Premiul III: Podea Diana (cls. VIII), Școala Lăpuș - prof. Toma Reghina
 Mențiune I: Bretan Anastasia (cls. VI), Liceul de Arte - prof. Dobrican Tatiana
 Mențiune II: Maroșan Leea (cls.VI), Școala „A. Iancu” - prof. Codați Ciprian, Pop Marian
 Mențiune III: Petruț Crainic Diana (cls. VIII), Școala „N. Bălcescu” - prof. Șerban Camelia

Secțiunea CREAȚII LITERARE

- Premiul I: Danci Andreea (cls. VII), Col. Econ. „P. Viteazul” Cavnic - prof. Iacob Valeria
 Premiul II: Onaci Andrada (cls. VI), Școala „Al. I. Cuza” - prof. Ignat Cornelia
 Premiul III: Boroș Thimeea (cls. VII), Lic. Tehn. „Traian Vuia” Tăuții Măgherauș - prof. Podină Mariana
 Mențiune I: Petruț Crainic Diana (cls. VIII), Școala „N. Bălcescu” - prof. Șerban Camelia
 Mențiune II: Bencu Ștefania (cls.XI), Col. Econ. „P. Vitezul” Cavnic - prof. Iacob Valeria
 Mențiune III: Lazăr Lorena (cls. III), Școala „L. Blaga” - prof. Pop Violeta

Secțiunea GRUPURI VOCALE TRADIȚIONALE

- Premiul I: Școala Gimnazială Budești - Florile Cosăului - coord. prof. dir. Maria Ciceu și prof. Adrian Toporan
 Premiul II: Școala Gimnazială - Flori de pe Țibleș - coord. prof. Eugenia Buda

- Premiul III: Școala Gimnazială Săcel - Izvorul Izei - coord. prof. Grad Gheorghe, prof. Dornei Ramona, prof. Achim Olivia.
 Mențiune I: Școala Gimnazială Mireșul Mare - Iedereni - coord. prof. Pop Mihaela, prof. Bara Antoaneta
 Mențiune II: Școala Gimnazială Octavian Goga, Baia Mare - coord. prof. Dabija Ramona și prof. Mureșan Mircea

Secțiunea GRUPURI VOCALE ARMONICE

- Premiul I: Liceul Teoretic Petru Rareș Târgu Lăpuș - Symbol - coord. prof. Pop Natalia
 Premiul II: Școala Gimnazială Alexandru Ivasiuc, Baia Mare - coord. prof. Vele Firuța

Secțiunea TEATRU RELIGIOS

- Premiul I: Școala Gimnazială Lucian Blaga, Baia Mare - coord. prof. Pop Violeta
 Școala Gimnazială Baia Sprie - coord. prof. Avram Ana Lucia și prof. Roșca Georgeta.

Activități cu tinerii în perioada Postului Crăciunului în Parohia Dumbrăvița

Ca în fiecare an, pe data de 6 decembrie, cu ocazia prăznuirii Sfântului Ierarh Nicolae, Parohia Ortodoxă Dumbrăvița organizează, după Sfânta Liturghie, un Concert de Colinde cu copiii din parohie. Copiii de diferite vârste vor interpreta colinde tradiționale din zona Fisculășului, precum și scenete specifice Crăciunului, iar la final vor primi pachete din partea Parohiei. Acest eveniment va fi organizat în Biserica din Dumbrăvița.

Tot în această perioadă, copiii din sat se pregătesc pentru a merge la casele creștinilor cu colinda, mergând unii la alții și făcând repetiții. Iar de anul acesta, preotul paroh Ciocotișan Bogdan a încurajat organizarea unui grup de 15 fete, care vor merge în diferite locuri pentru a colinda și a vesti bucuria Crăciunului. Grupul se numește „Colindătoarele din Dumbrăvița” și este condus de Marcela David și Adriana Prelucan.

De asemenea, din 15 noiembrie s-a reluat ora de cateheză „Hristos împărtășit copiilor” la Biserica din Dumbrăvița la care participă copii din parohie de diferite vârste, sub coordonarea preotului paroh. La fiecare întâlnire participă între 50 și 60 de copii.

Toate aceste activități cu tinerii din perioada Postului Crăciunului din Parohia Dumbrăvița sunt făcute cu binecuvântarea Preașfinției Sale Justin Sigheteanul.

În Scandinavia, cu mult timp în urmă, Odin, zeul suprem, le aducea daruri copiilor, iar celor din nordul Germaniei, Zeul Thor. Acesta conducea o caleașcă trasă de două capre, Cruncher și Cracker. La creștinii din Ghana, Moșul vine din junglă, iar în Hawaii, cu barca. Sania trasă de reni este încărcată cu daruri pentru copiii din Danemarca, stelele dăruiesc cadouri copiilor din Polonia, iar în Ungaria, îngerii le aduc celor mici bomboane și nuielușe. O cămilă tânără îl ajută pe Moș în Siria, iar la noi, copiii cuminți primesc daruri, însă cei neascultători, nuielușe.

Moș Crăciun nu mai are în prezent decât prea puțin de-a face cu spiritualitatea creștină. În Europa, în secolul al XII-lea, ziua Sfântului Nicolae a devenit ziua darurilor și a activităților caritabile. Multe țări și-au păstrat propriile obiceiuri și tradiții de Sfântul Nicolae. Copiii țărilor creștine au fost învățați că în noaptea de 5 spre 6 decembrie Sfântul Nicolae vine cu daruri. Când pe teritoriul SUA au început să se așeze imigranții

din țările germanice și nordice, imaginea Sfântului Nicolae, Sinterklaas cum îl numeau olandezii, s-a schimbat încet, transformându-l în Santa Claus. Când ninge pe data de 6 decembrie se spune că Moșul își scutură barba și iarna poate să înceapă. Aceasta este ziua în care binele învinge, prin credință, răul, iar în popor este numită Sânicoaara. Oamenii se gândesc deja la Ignat și la Sărbătoarea Crăciunului. Pregătirile încep.

Potrivit tradiției, Sfântul Nicolae s-a născut în secolul IV, în provincia Lichia, orașul Patara (Turcia). Părinții au fost oameni înstăriți, dar și foarte credincioși. Și-au dorit mult un copil. Și Dumnezeu le-a dăruit unul, a fost singurul. Unul milos, foarte înțelept și extrem de curajos.

A învățat viața duhovnicească de la unchiul său, Nicolae, episcopul Patarelor. Rămas orfan devreme, Sfântul Nicolae și-a împărțit averea moștenită fără să păstreze nimic.

S-a gândit apoi să-și petreacă viața în tăcere și singurătate, însă vestea lui Dumnezeu a fost alta: „În mijlocul poporului să-ți săvârșești nevoița ta, dacă voiești să fii încununat de Mine”. Înălțat Arhiepiscop al Mirelor Lichiei, Sfântul s-a dovedit un bun păstor al turmei sale. Este părintele bun și înțelept, care dăruiește lumină și har credincioșilor, este ocrotitor al copiilor și apărător al credinței ortodoxe.

În vremea prigoanelor lui Dioclețian împotriva creștinilor, Sfântul a fost aruncat în temniță, însă și de acolo îi vorbea poporului despre Legea lui Dumnezeu. A fost eliberat după urcarea pe tron a Sfântului Constantin. Potrivit tradiției, Nicolae a fost unul dintre Sfinții Părinți participanți la Sinodul de la Niceea. Sfântul Nicolae a apărut dreptate printre oameni și a mântuit de la condamnare trei bărbați. A fost considerat sfânt de popor chiar din timpul vieții. Oamenii îl chemau având credința că necazurile lor vor fi mântuite. Două dintre minunile sale au marcat profund conștiința creștinilor și stau la baza convingerii că Moș Nicolae aduce daruri în noaptea de 5 spre 6 decembrie.

Se spune că o familie săracă avea trei fete. Și, atunci când acestea au crescut, părinții s-au gândit că o viață „ușoară” ar fi soluția la sărăcia în care trăiau. Sfântul Nicolae a avut însă un alt plan cu ele și le-a salvat sufletele, pe rând, punându-le la fereastră câte o pungă cu bani.

Se mai povestește că Sfântul ar fi salvat de la naufragiu, prin rugăciune, niște marinari, iar de atunci aceștia îl cinstesc și îl consideră ocrotitorul lor. Popularitatea sa a crescut atât de mult, încât în Rusia aproape toate bisericile au colț de rugăciune închinat Sfântului Nicolae. După o viață aspră, dar plină de credință, a trecut la viața veșnică pe 6 decembrie 343, iar din anul 1087, moaștele sale sunt păstrate la o biserică din Bari, în sudul Italiei.

Întru oameni pace

„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!” (Lc. 2, 14), cu aceste răsunătoare cuvinte a întâmpinat soborul îngeresc nașterea lui Hristos. Însă eu aș putea să spun că mai potrivită ar fi sintagma „întru oameni”, și nu „între oameni”, așa cum este îndeobște tâlmăcită. Și stărui asupra aspectului respectiv deoarece ne înlesnește înțelegerea importanței acestui eveniment unic în istorie.

Hristos S-a născut pentru a ne apropia de Dumnezeu și pentru a statornici pacea între noi, „căci El este pacea noastră, El, Care-n trupul Său a făcut din cele două lumi una, adică a surpat peretele cel din mijloc al despărțirii – ura -, desființând legea poruncilor în opreliștile ei, pentru ca să-i clădească-ntru Sine pe cei doi într-un singur om nou, făcând pace” (Ef 2, 14-15). Dar pentru a se putea înfăptui această stare, atât de mult râvnită de umanitate, mai întâi trebuie să se afle fiecare om în pace cu sine însuși. Nu există pace între oameni, și nici nu va exista vreodată, câtă vreme nu există pace în sufletele lor. Pacea dinlăuntru lor este temeliea păcii dintre ei, căci dacă pacea mea nu le aduce pace și semenilor mei, ea nu se poate numi pace. Acesta este dreapta cumpănire a lucrurilor.

Ne vom lămuri asupra acestor aspecte, insistând nițel asupra sensului genuin a lui *întru*. Provenind «din adverb latin *intro*, care desemna partea dinlăuntru a unei ființe sau a unui lucru, în limba română el sugerează o tensiune sau o

năzuință care țin de domeniul spiritului. Vasăzică de a fi în ceva: într-un orizont sau într-un sistem, și totodată de a tinde spre altceva. Ca în pipăit, prin care ceva con-crește cu altceva și, departe de a da o simplă compunere, dă o contopire» (1).

Cu acest sens îl întâlnim în mai multe pasaje scripturale. Bunăoară în In 14, 10 unde Hristos spune că: «Eu sunt *întru* Tatăl și Tatăl este *întru* Mine», ceea ce învederează atât deplina Lor identitate ființială, cât și desăvârșita Lor comuniune. Cu același sens îl aflăm și în Parabola fiului risipitor, despre care se spune că «și-a venit *întru* sine» (Lc 15, 17), așadar că el s-a întors în propriu-i rost de care s-a înstrăinat.

Așijderea îl aflăm și în Prologul Evangheliei după Ioan, unde, vorbind despre întruparea Cuvântului, el spune că: «Hristos *întru* ale Sale a venit» (In 1, 11). Ceea ce arată că deși Hristos nu îi aparținea lumii totuși nu îi era nici străin ci dimpotrivă, „interiorizându-Se ipostatic operei Sale, El S-a făcut subiect al ei iar noi putem contempla astfel creația cu ochii Creatorului” (2). „Și Cuvântul trup S-a făcut și S-a sălășluit *întru* noi” (In 1, 14) scrie mai departe Sfântul Evanghelist Ioan. Aceasta însemnând că, chiar dacă Hristos a luat firea noastră, nu S-a înstrăinat de firea Sa divină, „căci prin amestecul cu sensibilul suprasensibilul nu se scoboară ci înalță la sine sensibilul” (3).

Dar, indiferent din ce unghi privim această sintagmă, ea nu are în niciun caz sensurile trâmbițate fie de filosofii antici, fie de existențialiștii moderni, și anume de indiferență față de provocările vieții sau de evitare a oricărei dependențe, în afară de cea de sine însuși. Și ea nu are aceste sensuri pentru motivul, singurul și covârșitorul motiv că, dacă își curmă legăturile cu semenii, cu lumea și cu Dumnezeu, omul alunecă în aria zoologiei. Iar de aici până la antropocentrismul sterp nu mai este decât un foarte mic pas.

Alte asemenea lipsite de pioșenie idei aflăm la sociologii, economiștii și politologii moderni. Măcinați între pietrele de moară ale unor idei debordant de măhnitoare, ei, picurându-și atotștiința, susțin zor nevoie mare justetea materialismului, consumerismului sau individualismului.

Agățați zdravăn cu toate ventuzele zelului lor de țărnișurile realității imediate ei ignoră că viața este un șir nesfârșit de taine. Și tot ei susțin, cu infatuarea celui ce crede că înțelege totul pentru că nu bănuiește nimic, că pacea depinde de înlesnirile civilizației materiale.

Mai mereu pe lângă și iarăși pe lângă adevăr, care adevăr nu vrea cu niciun chip să li se înjghebeze, ei ignoră un lucru simplu și anume că nu îi poți asigura cuiva pacea lăuntrică copleșindu-l cu plenitudinea precară a unor bunuri aducătoare de desfătare pentru trup și pentru simțurile cuprinse în el. Îi poți da cel mult o oarecare siguranță, care însă se vădește de fiecă dată, și încă o dată și tot așa mereu, de scurtă durată. Iar trezirea din vidul tern al lucrurilor cu cât este mai târzie, cu atât este mai amară, „căci lumea, în pofida bogăției sale de date imediate, nu poate satisface foamea omului de absolut. Imediatul nu este planul chemării sale și aceasta îl îmboldește ca necurmat să se dorească dincolo de imediat, într-un dincolo – nu în sensul dimensiunilor spațio-temporale ale acestui imediat – avându-și sensurile în adâncuri cu miros de rădăcini înfipte în planul tainic al unei alte existențe” (4).

Tot astfel cum pacea, după o altă interpretare plată, nu o pot da nici „pietrele ideologice” ale sistemelor filosofice și nici „pietrele catehismelor teologice”, ci „inima omenească a fratelui dăruită ca hrană curată” (5). Și din acest motiv pacea trebuie să pornească „dinspre noi către lume. Lumea omului trebuie să se regenereze din interior și nu să fie pusă în ordine din exterior. Deoarece oamenii, dacă doresc să-și regăsească pacea, trebuie să se smulgă de sub imperiul lucrurilor și abia recunoașterea acestui fapt va duce la resacralizarea lumii” (6).

Din toate cele de mai sus se desprinde noutatea adusă de nașterea lui Hristos, Care ne-a arătat că nu existăm în, prin și

pentru noi înșine. După cum nu suntem nici niște simple piese înregimentate într-un implacabil sistem economic, ci persoane doritoare de comuniune cu Persoana divină, «Care după măsura înălțimii Sale îi prețuiește pe fiii oamenilor» (Ps 11, 8). În atât de bine cumpănita alcătuire a lumii nu există nimic în chip aleatoriu, așa cum susțineau teoriile demult lepădate la hala de vechituri a istoriei pentru că li s-a întâmplat foarte micul neajuns de a nu fi rezistat confruntării cu adevărul că «toate sunt făcute de Domnul, fiecare cu țelul său» (Pr 16, 9). A fi în pace înseamnă a recunoaște, cu o determinare definitivă, că pacea izvorăște din Dumnezeu «ca din iezulul tuturor nădejzilor omenești» (Ps 59, 8).

1. C. Noica, Sentimentul românesc al ființei, Ed. Eminescu, Buc., 1978, p. 169.
2. Pr. C. Galeriu, Jerfă și Răscumpărare, Ed. Harisma, Buc., 1994, p. 121.
3. M. Florian, Misticism și credință, Ed. Minerva, Buc., 1985, p. 200.
4. L. Blaga, Opere, Vol. 11, Ed. Minerva, Buc., 1988, p. 307.
5. P. Evdokimov, Iubirea nebună a lui Dumnezeu, Ed. Christiana, Buc., 1994, p. 26.
6. C. Noica, Simple note la bunătatea timpului nostru, Ed. Humanitas, Buc., 1992, p. 206.

DE MARAMURES
Gazeta

Baia Mare, Bd. Traian 23/9
Tel. 0728-836 348,
0362-401 332
fax 0362-401 331
www.gazetademaramures.ro

Fondator
Dan **PÂRCĂLAB**
Director general
Ioana **LUCĂCEL**

Coordonator de proiect
Mircea **CRİȘAN**
IT/DTP
Ada **FONAI**

Redactori

Pr.dr. Cristian **Ștefan**
- consilier cultural

Pr. Vasile **Fodoruț**
Pr.dr. Augustin **Vasile**

- vicar administrativ

Protos. drd. Casian **Filip**
- ecleziarh al Catedralei
Episcopale „Sfânta Treime”

Arhidiacon Teodosie **Bud**

- consilier sector
economic-financiar

Arhidiacon Andrei **Pop**

- secretar eparhial

Preot Bogdan **Ciocotișan**

- președinte ATOP Baia Mare

Colindele în viața și spiritualitatea credincioșilor români

Sărbătorile creștine ale Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei au în viața credincioșilor o semnificație aparte. Ele trezesc rezonanțe afective de înaltă sensibilitate și de puternică intensitate, creând o atmosferă de bucurie și un farmec cu totul specifice în trăirea religioasă. La aceasta contribuie, în cea mai mare măsură, tradiția veche și scumpă a colindelor, care înfățișează evenimentul de extraordinară importanță al venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu întrupat.

Ca parte integrantă a folclorului religios, colindele prezintă o valoare neprețuită prin originea și, mai ales, prin vechimea lor. Ele reprezintă cântecul nostru strămoșesc și una din cele mai vechi forme de manifestare a folclorului religios românesc. Oricare ar fi părerea specialiștilor în această privință, un lucru este sigur, și anume că ele sunt foarte vechi, formându-se odată cu poporul român și cu răspândirea creștinismului pe meleagurile noastre. Prezența în colindele și plugușoarele noastre a numelui lui „Bădica Traian” ne amintește de timpul formării poporului român și de strămoșii neamului nostru. După părerea unora, cele mai vechi colinde ar fi acelea

care au refrenul „Lerui Doamne” sau „Alilerui Doamne”, care ar fi forma arhaică, pe cât se pare, a cuvântului bisericesc „Aliluia”.

Colindele, „aceste minunate creații populare”, s-au păstrat din generație în generație și au răsunat în fiecare an, fără întrerupere, în casele creștinilor, în noaptea sfântă a Nașterii Domnului, sub lucafărul de argint al păcii, în seara de Anul Nou și la alte sărbători, îndatinându-se, răspândindu-se și fiind nelipsite din manifestările religioase ale credincioșilor noștri.

Sub raportul măiestriei artistice a versului și a melodiei, colindele ocupă un loc de seamă în creația poporului nostru. Ele formează un tot

OBICEIURI
DE CRĂCIUN

Obiceiurile de sfârșit de an încep cu Crăciunul, mare sărbătoare a creștinilor, care anunță Nașterea Domnului Cristos. Crăciunul este anunțat încă din seara de 24 decembrie, când toată suflarea satelor merge la biserică, unde se oficiază slujba Nașterii Domnului, după care toți participanții

pleacă înspre casele lor unde se pregătesc pentru a primi colindători sau pentru a merge la colindat. Grupurile se organizează pe categorii de vârste: copii, feciori și fete, adulți și bătrâni. Repertoriul colindelor este foarte variat. Domină colindele creștine, dar circulă și colinde

unitar cu doinele, baladele populare și cântecele de vitejie, cu basmele, ghicitorile, proverbele și zicătorile. Venind din lumea obștilor sătești, colindele păstrează, fără îndoială, unele din cele mai vechi realizări poetice românești. Ele exprimă, sub forma poeziei populare, florile alese ale simțămintelor noastre creștinești în fata tainei celei din veac ascunse, precum și binefacerile ce s-au revărsat asupra omenirii prin întruparea Fiului lui Dumnezeu.

Puține popoare din lume au însoțit minunea venirii Fiului lui Dumnezeu cu o îmbrățișare așa de caldă și de duioasă și au exprimat-o așa de bogat în forme artistice, cum a făcut-o poporul român. În colinde, simplitatea, ușurința și cursivitatea versului popular, exprimă o mare bogă-

ție de idei, într-o formă plină de frumuseți artistice, în care figurile de stil abundă, comparațiile se întrec una pe alta, iar epitetele și, mai ales, diminutivele, nu lipsesc aproape din nici un vers. Este, de altfel, tot ceea ce dă gingășie, frumusețe, farmec și duioșie colindelor. În vremea noastră, colindele se situează, prin valoarea lor literară și muzicală, în constelația artistică europeană.

Dar, colindele românești sunt păstrate, gustate și apreciate pentru valoarea lor teologică. Ele sunt înmiresmate de parfumul cel mai ales al evlaviei noastre creștinești și strămoșești, sunt o transpunere în forma populară cântată a credinței noastre ortodoxe. Ele sunt inspirate din Sfânta Scriptură și din Sfânta Tradiție, din slujbele divine și din iconografie. În ele respiră puternic

duhul creștin și se păstrează ceva din frăgezimea creștinismului primar. În versurile lor duioase și pline de credință se descriu sensurile adânci ale unei trăiri religioase autentice, bazate pe mărturia de nezdruccinat a drepte credințe.

Ele prezintă ascultătorilor dogma ortodoxă înveșmântată în straiul idilic și naiv al versului popular al colindei. Nici una din învățăturile de bază ale credinței creștine nu este uitată sau nefolosită în colindele noastre românești. În ele se răsfrânge învățătura creștină despre păcatul strămoșesc, întruparea și nașterea Mântuitorului, răscumpărarea oamenilor prin moarte și Învierea Sa, supracinstirea Maicii Domnului, cinstirea Sfinților, Sfintele Taine, învățătura despre rai și iad și judecata viitoare.

care vorbesc despre „facerea lumii”, variante ale baladei Miorița, colinda cerbului și colinde cu conținut istoric. În această perioadă se practică în satele Maramureșului o serie de jocuri cu măști, care, prin conținutul lor, aduc mesaje din trecutul îndepărtat.

Foarte interesant și cu valențe artistice de mare rafinament dramatic este teatrul religios „Viflaimul”. Acesta se organizează în multe sate maramureșene. Piesă în versuri de factură populară, acesta surprinde drama liturgică a Nașterii Domnului Cristos. Are 24 de personaje, în

general mascate. Este jucată exclusiv de feciori-bărbați, chiar și rolul Fecioarei Maria. Se evidențiază prin valențele plastice măștile cu draci, în toată ierarhia lor de la Sărsăilă la Scaraoschi. „Viflaimul” se joacă în curtea bisericii, dar și pe la curțile și casele oamenilor.

Sâmbătă, 5 decembrie, când Biserica Ortodoxă Română îl cinstește pe Sfântul Sava cel Sfințit, Preasfințitul Părinte Justin Sigheteanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului, a prezidat Sinaxa anuală a stareților și starețelor mănăstirilor și schiturilor de pe cuprinsul Eparhiei, care a avut loc la Mănăstirea Rohia.

Sinaxa anuală a stareților din Episcopia Maramureșului și Sătmăruului

Prima Sfântă Liturghie în noua biserică a Rohiei

Importantul eveniment din viața mănăstirească a Episcopiei Maramureșului și Sătmăruului a început cu Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie Arhierescă, oficiată de PS Justin Sigheteanul, în fruntea unui sobor de stareți, duhovnici de mănăstiri și diaconi, din care a făcut parte și exarhul mănăstiresc, Arhim. Dr. Timotei Bel, starețul Mănăstirii „Nașterea Sfântul Ioan Botezătorul” din Scărișoara Nouă, Protopopiatul Carei. Aceasta a fost prima Sfântă Liturghie făcută în noua biserică a Mănăstirii Rohia, care, cu ajutorul Domnului, s-a oficiat în prezența egumenilor sfințelor lăcașuri mănăstirești, pentru a aduce, prin rugăciunile acestora, mulțumire Cerescului Împărat pentru binefacerile revărsate asupra Mănăstirii Rohia, dar și ca semn de prețuire pentru conducătorii obștilor monahale din Eparhie. Ea este noua „Casă a Maicii Domnului” de pe Muntele Sfânt al Rohiei, ridicată în locul celei vechi și folosind materialele din care a fost făcută. Ridicarea noului locaș de închinare înseamnă aproape 20 de ani de osteneală și zdrobă călugărească și de multe jertfelnicii din partea viețuitorilor de aici, după cum a spus PS Părinte Justin Sigheteanul. Rohia este mănăstirea de metanie a PS Arhiepiscop-vicar Justin Sigheteanul, care a fost mulți ani stareț al acesteia, sub conducerea căruia s-a început construirea noii biserici în stil brâncovenesc. Pictura din biserică mănăstirii, pe care o execută soții Moldoveanu, este încheiată în proporție de

75 %, și este o lucrare de excepție.

La Sfânta Liturghie Arhierescă au participat, cu evlavie, stareții, starețele și duhovnicii sfințelor mănăstiri și schituri, precum și un număr important de credincioși din Țara Lăpușului, unde este situată Mănăstirea Rohia, dar și din alte părți. În timpul Sfintei Liturghii, PS Justin Sigheteanul a hirotonit întru preot, pe seama Parohiei Curtuișului Mare, Protopopiatul Chioar, pe diaconul Gabriel Leș, iar întru diacon, pe tânărul teolog Dan Ioan Berețchi, care urmează a fi hirotonit preot în zilele următoare. După Sfânta Liturghie, a fost oficiat un Te Deum pentru buna desfășurare a lucrărilor sinaxale. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de un grup de monahi și viețuitori ai Mănăstirii Rohia.

Sinaxa stareților mănăstirilor

Lucrările Sinaxei stareților și starețelor din Episcopia Maramureșului și Sătmăruului au fost prezidate de Preasfințitul Părinte Justin Sigheteanul, care a făcut o evaluare a vieții monahale în 25 de ani de existență a Eparhiei. Au participat 50 de stareți și starețe, egumeni și egumene din lăcașurile mănăstirești. Dacă, în 1990, la înființarea Episcopiei, existau doar 4 mănăstiri, în 25 de ani numărul s-a ajuns la 30 de mănăstiri și 10 schituri, cu 187 monahi. Un loc aparte în cuvântul arhieresc l-a ocupat viitorul monahismului în Eparhie, importanța monahismului pentru Biserica, rugăciunea și lupta continuă pe care o duc monahii și monahiile pen-

tru o viață duhovnicească adevărată. Monahismul trebuie să fie străbătut de Duhul filocalic. Monahismul este flacăra de veghe a Ortodoxiei, a spus Părintele Arhiepiscop, care are 39 de ani de monahism. În cadrul lucrărilor sinaxale, Părintele Arhimandrit Dr. Paisie Cinar, duhovnicul Mănăstirii Bârsana, a susținut referatul „Ethosul misionar al monahismului din Nord-Vestul Transilvaniei. Trecut și actualitate”.

Lansarea monografiei mănăstirilor și schiturilor

„CHIVOTE ale credinței – Mănăstirile și Schiturile din Eparhia Maramureșului și Sătmăruului” se intitulează prima monografie integrală a lăcașurilor mănăstirești, lansată azi, sâmbătă, 5 decembrie, în prezența stareților și starețelor de mănăstiri.

Inițiativa alcătuirii volumului, cât și titlul acestuia aparțin Preasfințitului Părinte Justin Sigheteanul. Lucrarea este un pionierat și un volum de referință a evoluției monahismului în Eparhie, a rezultatului muncii edilitare și pe plan sufletesc duse de monahi și monahii în folosul credincioșilor. Fiecare din cele 30 de mănăstiri și cele 10 schituri beneficiază de o prezentare a istoricului, ilustrată cu fotografii reprezentative, de foarte bună calitate, iar prin textul prezentat, un foarte bun material documentar despre mănăstirile și schiturile existente până în acest an.

Lucrarea, care are peste 400 de fotografii color, include și o hartă, care indică locul în care sunt amplasate sfințele așezăminte monahale.